

Hörsel-, tal-, och språkutveckling hos småbarn som föds med hörselnedsättning

Anna Persson, Doktorand vid Karolinska Institutet, CLINTEC, Enheten för logopedi

Hörseln är nödvändig för att utveckla talspråk. Att småbarn utvecklas språkligt genom att lyssna är något vi tar för givet eftersom det tycks ske helt naturligt – men hur ser utvecklingen ut om man föds med en hörselnedsättning?

Sedan hörselscreeningen infördes i Sverige i mitten på 2000-talet har åldern för upptäckt och diagnosticering av hörselnedsättningar sjunkit från ca 2.5 år till ca 2.5 månader. I dag anpassar man hörapparater på spädbarn runt sex månaders ålder vilket gett dem betydligt bättre förutsättningar att utveckla talspråk. Trots detta visar internationell forskning att barn med hörselnedsättning som använder hörapparater från tidig ålder har lägre resultat inom flera språkliga områden jämfört med jämnåriga barn som har normal hörsel.

Syftet med detta projekt är att undersöka den tidiga hörsel, tal- och språkutvecklingen hos barn med lätt till grav hörselnedsättning som tidigt fått hörapparater samt att ta reda på vilka faktorer som kan vara relaterade till deras resultat vid tre års ålder. Målet är att få mer kunskap om hur tidig behandling med hörapparater påverkar hörsel, tal- och språkutvecklingen över tid. Detta kommer att ske genom att undersöka barnens tidiga hörselbeteenden, samt tal- och språkutveckling från dagen för hörapparatutprovning och var sjätte månad tills barnen är tre år gamla. Projektet är longitudinellt och uppföljningen innehåller en samtida kontrollgrupp av barn med typisk hörsel.

Genom den långsiktiga uppföljningen av barnen kan vi lära oss mer om hur olika faktorer påverkar språkutvecklingen över tid. Resultaten från detta projekt kan användas som en grund för att skapa kliniska protokoll i den tidiga interventionen för målgruppen och deras familjer. Utfallsdata kan även användas som vägledning för föräldrar gällande förväntningar och målsättningar för enskilda barns tal- och språkutveckling.

Sedan rekryteringen av studiedeltagare började i slutet av 2014 kommer de första att genomföra sina sista tester i projektet under hösten 2017. Analys av data vid 10 och 18 månader har påbörjats. Då rekrytering av undersökningsgruppen kommer att fortgå fram till hösten 2017 kommer samtlig datainsamling i båda grupperna beräknas vara färdig under 2020. Datainsamling för den första delstudien, som är en validering av ett frågeformulär om tidigt hörselbeteende 0-24 månader, blir klar under hösten 2017 och resultat i manuskriptform beräknas skickas in för publikation i internationell tidskrift under våren 2018.

Projektet är fördelat i fem delstudier som planeras resultera i artiklar för publicering i vetenskapliga tidskrifter samt presenteras vid nationella och internationella konferenser.